

اشعار و شعر کبود

اشعار منتخب نخستین دوره

موسسه فرهنگی - هنری اعراف

انتشارات آرام دل

سرشناسه: سوگواره شعر کبود (نخستین: ۱۳۹۴، تهران)
 عنوان و نام پدیدآور: سوگواره شعر کبود: اشعار منتخب داوری
 در مرحله دوم / موسسه فرهنگی هنری اعراف نور.
 مشخصات نشر: تهران: آرام دل، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری: ۷۴ ص: ۱۴/۲۱×۵/۵ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۹-۲۹۷-۴
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه ها
 موضوع: Persian poetry -- 20th century -- Collections
 شناسه افزوده: موسسه فرهنگی هنری اعراف نور
 رده بندی کنگره: ۹۱۳۹۴ س۹/س۱ PIR۱۹۰
 رده بندی دیویی: ۸۱۱/۶۲۰۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۷۵۲۱۷

۱۵۵۱۶۲۹

سوگواره شعر کبود

اشعار منتخب: نخستین دوره

موسسه فرهنگی-هنری اعراف نور

ناشر: آرام دل ✧ صفحه آرا: ...
 نوبت چاپ: اول ✧ طراح جلد: ...
 سال چاپ: ۱۳۹۵ ✧ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپخانه: زلال کوثر ✧ صحافی: ولیعصر (عج)
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۹-۲۹۷-۴

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

مرکز پخش

تهران: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
 خیابان شهدای ژاندارمری، پاساژ کوثر، پلاک ۷
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۱۶۹۷-۹

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۰۷۷۷ / WWW.ArameDel.ir

فهرست مطالب

- پیشگفتار..... ۵
- مقدمه ۷
- دلی که سوز با دل مرا بآتش نمی‌گیرد..... ۹
- خدا در دامنت آن رده‌های رامی سازد..... ۱۲
- چرا این خطوط، این حروف، بقایا که ته؟..... ۱۴
- لب بسته‌ای و چشم ترت حریف می‌راند..... ۱۷
- آتش عشق شما با آب کوثر روشن است..... ۱۹
- و تند باد وزید و هر آنچه بود، شکست..... ۲۱
- زنی که در جلواتش هم، ردای ستر به تن دارد... ۳
- اگر چه تلخی بغض گلوی خانه زیاد است... ۲۵
- گنجیده غیر خویش در افکار هیچ‌کس..... ۲۷
- وقتی که راز خلقت حق در حجاب شد..... ۲۹
- اشکت چکید نم نم و باران لقب گرفت..... ۳۱
- خدا یک روز اندیشید طرخی از جهان سر را... ۳۳
- با نام تو باد، می‌فرستد صلوات..... ۳۶
- می‌وزد امشب فقط باد خزان از آسمان..... ۳۸
- کردند از پهلوی جدا، در را به آرامی..... ۴۳
- قبل از تو عشق یک سند معتبر نداشت..... ۴۵
- شبیه ظلمت آن لحظه‌ای که ماه بگیرد..... ۴۷
- بین دیوار و در ورق خوردند، خاطراتی که
شعله‌ور بودند..... ۴۹
- نه اینکه از تو سرودن لیاقت من نیست..... ۵۱
- در پیشگاه حضرت خورشید از فانوس می‌گویند... ۵۳
- اوصاف تو مضمون غزل‌های خداوند..... ۵۵
- شب سیاه جهان روشن است از رویش..... ۵۶
- تو مادر من آن را که با داغت عجین باشد..... ۵۸
- ب تو آغاز غایت بسم الله است..... ۶۰
- آن شب چه گفتی، دیوار مادر..... ۶۲
- مباد آن که خیر است، شب سبز..... ۶۴
- با آبشار و کوه و زمین هم بیان تو..... ۶۵
- قدری که داشت قدر مسلم زان شب..... ۶۷
- ناخوانده در این مکالمه گفت بله..... ۶۸
- کسی که عفت محض است بند رویش..... ۷۰
- شب سجاده را تسبیح اشکت روز روشن کرد ۷۲

پیشگفتار

در تریف شعر و اقسام آن سخن بسیار گفته شده است و بزرگان و اندیشمندان این حوزه را رویکردها و نگرش‌های گوناگون به بررسی این مهم پرداخته‌اند. اما آنچه در اینجا تعاریف مشترک است، این حقیقت آزموده شده است که شعر ناب (اصلی، در مر قالب و صورتی که باشد، از سویدای دل برمی‌خیزد و بر عمق جان شنونده می‌نشیند. قضاوت تاریخ هم این معنا را تأیید می‌کند که شعری که جان را زنده کرده و روانه‌ها را فزا مانده و آنچه بر سبیل غفلتی یا به امید منفعتی سروده شده جز لال خاطر نیافزوده و نمی‌افزاید.

طرفه اینجاست که پیام دین هم از همین گونه است و عامل تأثیر عمیقش یکی این است که از عمق دل برخیزد و گوینده آنچه در دین در درون خود باور دارد به بیان آورد. بر این اساس وقتی از شعر دینی سخن می‌گوییم لاجرم باید به رابطه معناداری که ذاتاً میان این دو برقرار می‌شود توجه کنیم. در شعر دینی پیامی که از عمق جان برخاسته، بر بال بلند پرواز شعر - همچون پیام آور - که از عمق جان الهام می‌گیرد - می‌نشیند و خود را به گوش دل مخاطبان می‌رساند. این گونه تأثیر عمیقی را کمتر می‌توان در موضوعات دیگری قالب‌های دیگر سراغ گرفت. و هم از این روست که شیعه در طی قرن‌ها تلاش کرده مظلومیت اهل بیت را که در عمق جان احساس می‌کرده به زبان شعر بیان کند. نخستین

نمونه‌ها در این صنف اشعار منسوب به خود امیرالمؤمنین (ع) در رثای حضرت صدیقه است که سوگمندانه و عاشقانه می‌سراید:

نَفْسِي عَلَى زَفَرَاتِهَا مَحْبُوسَةٌ يَا لَيْتَهَا خَرَجَتْ مَعَ الزَّفَرَاتِ
لَا خَيْرَ بَعْدَكَ فِي الْحَيَاةِ وَإِنَّمَا أَبْكِي مَخَافَةَ أَنْ تَطُولَ حَيَاتِي

از نظرگاهی دیگر می‌توان به این موضوع اشاره کرد که در روان‌شناسی نوین، احساسات و شناخت در هم تنیده‌اند و هرچه شناخت و درک ما از موضوعی عمیق‌تر و عمیق‌تر باشد، احساس ما نسبت به آن عمیق‌تر است. بر این اساس بی‌سبب نیست اگر گفته شود شعر دینی - که تجلی این ترکیب است - در بالاترین جایگاه عاطفه و باور انسان می‌نشیند. اما برای رسیدن به شعرآیینی ناب و مؤثر باید شناخت و آگاهی خود را نسبت به معارف دین و جایگاه اهل بیت (ع) بالا ببریم و همزمان در تعالی بخشی فنون و صنایع ادبی در زبان خود بکوشیم تا بتوانیم آن گاه و اساس عمیق را در قالبی زیبا و مؤثر بنشانیم. چنین رویکردی است که می‌تواند شعر دینی را به آن جایگاه اثرگذاری که شایسته آن است برساند تا در توسعه احساس و باور دینی مفید باشد.

مؤسسه فرهنگی اعراف نور به فضل الهی این تریق را یافت که در سال ۱۳۹۴ اولین دوره سوگواره شعر کبود را با دعوت از اعراف جهان یا پیشکسوت از سراسر ایران برگزار کند. استقبال از این فراخوان تراتر از حد بود و آثاری گران سنگ به دبیرخانه جشنواره واصل شد.

مجموعه‌ای که پیش روی شماست برگزیده‌ای از این آثار است که به پیشگاه ارادتمندان اهل بیت (ع) تقدیم می‌گردد. امید است که گامی کوچک در راه اعتلای کلمه‌ی حق باشد.

دکتر محسن میرمحمدصادقی
مدیرعامل مؤسسه فرهنگی اعراف نور